

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1345

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 9 juni 2023

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Antwerps tramnet - Inzet CAF-tram

Tot onlangs werden de drie tramnetwerken in Vlaanderen bediend door drie soorten trams: de Albatrostram, de Hermelijntram en de Presidents Conference Committee car (PCC-tram). Die laatste soort tram rijdt al sinds 1970. Na 50 jaar dienst zijn de voertuigen meer dan pensioengerechtigd. Ter vervanging daarvan werd eind 2017 een nieuwe tramsoort besteld, de CAF-tram (CAF: Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles).

Voor het Antwerpse tramnet werden de CAF-trams na uitvoerige testen in gebruik genomen begin 2023. Tegen 2024 worden in totaal 58 CAF-trams gepland op het Antwerpse premetronetwerk, met een verwachte levering van twee trams per maand.

1. Op welke tramlijnen wordt de CAF-tram momenteel al ingezet op het Antwerpse tramnet? Kan een overzicht gegeven worden van de verwachte inzet van de CAF-toestellen in 2023 en 2024?
2. Kan een overzicht gegeven worden van de verdere leveringen van de CAF-tram in Antwerpen? Wordt het leveringstempo van twee trams per maand gevolgd? Over hoeveel trams beschikt het Antwerpse tramnet momenteel en hoe worden die ingezet?
3. Bij de testfase van de CAF-tram op het Antwerpse net werden verschillende aandachtspunten gedetecteerd, zoals de hellingsgraad van 6,5% of meer om de premetro in of uit te rijden, het seinbeveiligingssysteem en het dynamische gedrag, dat anders is dan de andere tramstellen.

Welke gevolgen werden en worden er aan die aandachtspunten gegeven?

4. Welke aanpassingen moeten er gebeuren aan het openbaar domein en de traminfrastructuur om de exploitatie met de CAF-tram toe te laten? Graag een overzicht met noodzakelijke aanpassingen en timing.
5. Zal de CAF-tram ook ingezet worden op de tramlijnen die door de ondergrondse premetro rijden? Is de CAF-tram geschikt bevonden om in te zetten op alle Antwerpse tramlijnen?
6. In het GIP 2023 wordt onder GIP nummer GIP003722/01 aanpassen haltes Ruggeveldlaan budget gereserveerd om haltes op de Ruggeveldlaan aan te passen om de overstapbeweging te vergemakkelijken en om het gebruik van de CAF-tram te faciliteren.

Wat is de stand van zaken van die aanpassing van de haltes? Graag meer informatie over werken en timing.

7. Zijn er andere haltes/perrons die aangepast moeten worden voor de exploitatie met de CAF-tram? Graag een overzicht met noodzakelijke aanpassingen en timing.
8. Hoeveel bestuurders kunnen inmiddels met de CAF-tram rijden op het Antwerpse premetronetwerk? Graag een overzicht.

ANTWOORD

op vraag nr. 1345 van 9 juni 2023

van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. Momenteel rijden de CAF-trams op lijnen 10, 24 en 8. Bestaande trambestuurders krijgen een opleiding van 2 dagen om deze trams te besturen. Haast alle bestuurders van stelplaats Deurne zijn opgeleid; momenteel krijgen de bestuurders van stelplaats PAL (Noorderlaan) hun opleiding. Later op het jaar volgt normaal gezien lijn 1.

De inzet op volgende lijnen wordt later nog verfijnd.

2. Het leveringstempo van 2 trams per maand wordt nog steeds gevolgd.

In Antwerpen zijn 32 trams geleverd; daarvan zijn 29 trams in dienst, 3 andere trams zijn in opleveringsfase. Zowel op lijn 10 als op lijn 24 worden 9 CAF's ingezet. Op lijn 1 zullen vanaf het najaar 2023 ook CAF's rijden; ook hier zullen 9 CAF's worden ingezet.

De overige trams worden gebruikt voor de rijkschool (5) en er worden nog kleine aanpassingen door CAF zelf uitgevoerd (in de stelplaats).

3. De Lijn heeft aanpassingen aan verschillende haltes gedaan.

In het bestek voor de CAF-tram werd beschreven aan welke eisen de nieuwe tram moest voldoen om te kunnen opereren op het Antwerpse net. Zo werden de hellingsgraad en het type seinbeveiligingssysteem reeds vermeld in dit bestek. CAF heeft hieraan voldaan. Enkel het dynamische gedrag is fabrikantafhankelijk. Maar ook dit punt werd tijdens de ontwerpfase van de tram uitvoerig geanalyseerd, zodat de voertuigen binnen de opgegeven maximale omgrenzingsprofiel uit het bestek zouden blijven.

Het CAF-voertuig heeft een rechthoekiger omgrenzingsprofiel dan de voorgaande tramtypes. Daardoor is het wel zo dat er, door het dynamisch gedrag, in uitzonderlijke gevallen interferentie met bepaalde straatmeubilair zou kunnen optreden. Daardoor moet o.a. op sommige plaatsen de infrastructuur aangepast worden.

Bij de levering van het vorige tramtype, de Albatros, heeft De Lijn ervaring opgedaan over hoe ze het best de nodige testen en nazichten kan uitvoeren. Zo kon De Lijn al vóór de eerste levering nazichten op het terrein uitvoeren.

4. De aanpassingen zijn afhankelijk van het tracé. Per tracé wordt bekeken wat de potentiële knelpunten zijn en hoe die aangepakt moeten worden.

Een volledig overzicht met een olijsting van alle knelpunten en gewenste aanpassingen is niet beschikbaar. Er werden reeds grote delen van het net nagekeken en getest, maar nog niet alles, waardoor er nog geen finaal overzicht is. De Lijn opteert ervoor om zich te focussen op de volgorde van lijnen waarop de CAF-trams ingezet zullen worden.

5. Lijn 10, die sinds 30 januari 2023 met CAF's wordt uitgebaat, rijdt door de ondergrondse premetro.

In principe is de CAF-tram geschikt om op alle tramlijnen ingezet te worden. Er zijn nog wel enkele aanpassingen nodig aan sommige stukken infrastructuur. Deze aanpassingswerken ondergronds zijn in volle voorbereiding.

6. Met dit project werden inderdaad een makkelijkere overstap en aanpassingen in functie van het voertuigenpark vooropgesteld. Momenteel worden de nodige afspraken gemaakt met de PPS-partners (Brabo I en LIVAN) die deze infrastructuur beheren.

Deze werken staan los van de CAF-trams, maar bij de werken zal uiteraard wel rekening gehouden worden met de specificaties van de CAF.

7. Zoals vermeld in het antwoord op vraag 4, is er momenteel nog geen finale lijst met alle knelpunten en benodigde aanpassingen.

De Lijn kan wel meegeven welke zaken op korte termijn aangepast moeten worden voor de volgende lijn waarop de CAF-trams zullen rijden. Het gaat meestal om enkele weken aanpassingstijd.

8. Op 31 mei 2023 zijn er 247 chauffeurs opgeleid.